

Sít' přízraků

ukázka

Podzemí strašnického krematoria bylo rozlehlejší, než by jeden čekal. Celé to místo musí zvenčí vypadat poklidně, to je jeho hlavní deviza. Klid, pieta, ticho, žádný shon, žádné rušení posledního a věčného odpočinku, to je od něj očekáváno a to musí plnit.

Není jednoduché skloubit to s provozem menší továrny, továrny na úklid, dalo by se říci. Po celý den přijíždějí vozy z nemocnic a léčebeň, přivázejí zákazníky, míjejí se se zástupy pozůstalých a vzájemně o sobě nechtějí vědět – svět zármutku a svět tiché rutiny se nemají prolínat.

Tady dole vše běží jako hodinky. Za šestnáctihodinovou směnu se v průměru zpracuje asi tak pětadvacet těl, pokud není nějaký mimořádný zájem, aby bylo nutno spouštět pece i v noci. Kandidáti čekají v chladném skladu, než na ně přijde řada, každý ve vlastní rakvi a na vozíku, pěkně v pohotovosti, připraveni na cestu.

Vzdálené tóny varhan z obřadní síně doléhají do prostoru přípravný květin a převlékárny hned na kraji, vůně mrtvých květů a vůně dřeva z truhlářské dílny vedle se zvolna vytrácí tak jako hudba, ve skladu rakví už panuje ticho chladných kachlíkových stěn a jen slabý závan desinfekce. Projdeme-li kolem řady čekajících nebožtíků vyrovnaných způsobně v chladicí místnosti a kolem mrazicích boxů vyhrazených těm, kteří už začali podléhat rozkladu, ocitneme se v technických útrobách budovy, docela odříznuti od vnějšího světa.

Dál, když se rozplyne v tichu i slabé hučení kremačních pecí a klapání mlýnku na kosti, v posledním zapomenutém skladu už je jen naprostý mrtvolný klid, jak v nejhlubších katakombách pod velkou pyramidou, nic než tma, prach a ticho, táhlé, temné ticho. A za další zdí, tak tlustou, že jí nepronikne ani smrtelný křik... se vznášejí cáry cigaretového kouře prozářené žlutým svitem zašlých žárovek v zelených stínítkách, cinkot püllitru a ruch hovoru, který nemá co říct, ale hlavně že plyne.

Na baru stlučeném z rakví se šoupají sklenice, vytáhlý hrobník Franta laská rezivou pípu, zaraženou jen tak do otlučeného sudu, a když má zrovna šichtu, každý, kdo tu má privilegium vlastního püllitru, si natočí sám. Stará školní tabule s červenými linkami visí na zdi a jednoruký Jarďa na ni bílou a růžovou křídou vypisuje kostrbaté řádky a chraptivě ohlašuje:

„Změna kurzu. Modrý Adonis versus Filuta nyní tři celé šest k jedné, poslední sázky, dvě minuty do začátku. Nazdar, Felixi, dlouho jsem tě tu neviděl,“ dodal přes rameno a hned zase pokračoval: „Následují Blesk a Neznámý Vágus, sedm ku jedné na Váguse, začátek v devět...“

Felix se protáhl kolem baru a kývl na pozdrav několika párům očí, které se zvedly od karet, zamířil ke kruhovému prostranství obehnanému provazem asi dvacet čísel nad zemí, k místu, kde na rozkládací židličky seděl mužik v černém obleku, vestičce, krajkové košili a s fiží kolem krku. Opíral si zadumanou tvář o baculatou ruku plnou prstenů, hleděl na plochu posypanou pilinami a setrvával v soustředění. Vedle nohou měl na zemi položenou krabici stlučenou z překližky, ze které se ozývalo tiché vrčení.

Aréna byla obstoupena davem, i karetní hráči a štamgasti u baru zvolna opouštěli své pozice a přistupovali blíž, ale muž na sesličky zůstával osamocen a kolem něj se držel prázdný prostor.

„Ahoj, Waltere, jak to jde?“ oslovil jej Felix, když zastavil vedle něj.

Walter Semerád reagoval jen pokývnutím a dál zarputile zíral. Vzduchem létala hlasitá hodnocení chystaného souboje a mávaly pomuchlané bankovky, které jednoruký Jarda obratně sbíral a jakýmsi neznámým tajemným způsobem dokázal evidovat, kdo a na koho vsadil. Na protější straně arény se z hloučku svých fanoušků vynořil muž v cylindru a černém otrhaném plášti, zarostlý pohublý patron s očima úzkýma jako štěrbinky, kterými vrhal bodavé pohledy na všechny strany. Nesl plastovou přepravku na zvířata a právě ji otevřel, vrazil dovnitř ruku a vytáhl zmuchlaný chumel modrého a rezavého peří. Publikum propuklo v jásot.

Muž odložil přepravku a s posvátnou něžností položil chumel do pilin, odněkud se z něj vynořily dva pařáty a vrávoravě se opřely o podlahu, peří se přeskupilo do tvaru dvou opelichaných křídel a zaleskly se ocelové nabroušené ostruhy. Hlava se bezvládně komíhala na krku, který vypadal jako z gumy, teprve po chvíli se pozvedla, i když stále v dost nepřirozeném úhlu, zamrkala bílýma neživýma očima a zaklapala zobákem.

„Modrý Adonis už nastoupil a nyní přichází vyzyvatel!“

Walter odklopil víko své krabice. Bylo v ní několik pytlíků s ledem a mezi nimi leželo růžovošedivé klubko s výrazným černým pruhem od pneumatiky na boku. Walter je vytáhl za kůži na hřbetě a ukázalo se, že jde o psa, nejspíše křížence bígla s jorkšírem, velmi zbědovaného a velmi mrtvého. Walter jej položil do arény a pes se postavil na roztřesených nožičkách, převážil se na jednu stranu a chvíli hledal rovnováhu.

„A už je tu Filuta,“ ohlašoval Jarda. „Má za sebou čtyři vítězství a jednu remízu, minulý týden porazil Rufuse, vypadá to, že tu máme další zajímavý objev Velkého Waltera. Favorit Adonis s trenérem Loudou má už na kontě dvanáct vítězství a je ve velké formě...“

Felix nepochyboval, že přezdívka Velký Walter nevznikla jako kompliment, ale malý nekromant si to nepřipouštěl, naopak se při zvuku svého jména šťastně zapýřil.

Pak zazněl gong a publikum ztichlo. Nemrtvý kohout zahrábl nohou v pilinách v jakémsi marném zpola zapomenutém gestu, Filuta vydal chraptivé bolestivé zaštěknutí a z tlamy mu odlétly sliny smísené ještě s něčím; kdyby byl v publiku nějaký fanoušek Tintinových dobrodružství, asi už by ho v mdlobách odnášeli. Pak se zvířata vrhla proti sobě, srazila se, změnila se v jedno klubko, které se několikrát převalilo s pleskáním, křupáním, vrčením a rykem, psí tlama klapala naprázdno a ostruhy sekaly do podlahy. Walter mimoděk pohyboval rukama, jako dirigent v nejvyšším vytržení, muž v cylindru stál spíše ztuhle a z jeho přimhouřených očí jako by vycházela slabá modrá záře.

Filuta zaútočil kohoutovi na krk a podařilo se mu ho sevřít v čelistech, mělo by to asi větší účinek, kdyby mu zbývalo více zubů a kdyby tato část těla nebyla pro Adonise už dávno nepotřebná, jak prozrazoval její zcela ohebný stav, ale publiku se to líbilo. Publikum cítilo smrt, smrt na druhou, smrt mrtvých stvoření, a nechalo se jí fascinovat.

Pes strhl kohouta na zem a začal rvát jeho krk, kohout třepal pařáty ve vzduchu, přerývaně, jako v agónii, až jedna z ocelových ostruh zasáhla Filutovo břicho a rozpárala je jako pytlík s moukou. Diváci zajásali. Filuta dál stál rozkročený nad svým soupeřem a nevšimal si, že jeho tělesnou schránku opouštějí důležité součásti, zuřivě škubal tlamou sem a tam a snažil se urvat kohoutovi hlavu, střeva se z něj rozletovala na všechny strany. Kohout pleskal křídly a pokoušel se vymanit, znovu zasáhl ostruhou a ta se tentokrát zasekla Filutovi mezi žebry. Zase se převalili, těla se zaklesla do sebe, kohout silnými pařáty hrabal a trhal maso, psí tlama pustila krk a

nepodařilo se jí znovu ho sevřít, klapla naprázdno v pilinách, kohout se dostal nahoru a začal běsnit. Z psího těla odletovaly kusy a diváci lační krve šíleli.

Brzy zbylo ze psa jen pár cárů rozervané kůže, jako v regálu se zlevněnými krutými stehýnky po nájezdu důchodců, Adonis, připomínající teď spíš splepený chuchvalec psích vnitřností s nožičkami, hrdě kráčel arénou a hlavu táhl v pilinách za sebou.

Fanoušci poplácávali po zádech jeho trenéra, Walter zatím vrčel a tiše se vztekal.

„Falešné ostruhy by měli zakázat,“ soptil. „Taky bych mohl oblepit štěně žiletkami a udělat z něj šampióna. *Salaud!*“

„Bylo to napínavý,“ utěšoval jej Felix. „Málem ho dostal.“

„Ech, nedá se pořád jen vítězit,“ uzavřel to Walter. Sebral zbytky Filuty a zamířil k popelnici u zdi označené *Poražení*.

Felix raději nekontroval otázkou, jestli má na mysli nějaké konkrétní vítězství a kdy že k němu došlo, místo toho nadhodil: „Prý pro mě něco máš.“

„S někým tě seznámím.“

Posadili se u stolku z převrácené bedny, cestou se stavili u barpultu pro pivo, které bylo zteplalé a páchlo, jako by v něm někdo vypláchl popelníky, ale přišlo k chuti.

„Tak tohle je Ezechiel,“ představil Walter chlapíka v montérkách poprášených bílým popelem.

„Říkají mi Echo,“ kývl na pozdrav.

Měl řídké tmavé vlasy ulízané dozadu, vodnaté oči a silně šilhal, jako by levým okem neustále kontroloval peněženku. Hlas měl jaksi úlisný, slušel by spíše nočním telefonním hovorem s osamělými školačkami než debatám nad džbánkem.

„Našel jsem něco o té vaší dámě,“ pokračoval a vytáhl z igelitky zpod stolu staříčkou knížku s otrhanými stránkami, popsanými nějakým hodně vytlučeným psacím strojem a se spoustou škrťů a oprav černým perem. Rozložil ji před sebou a sklonil se k textu.

„Asfiel Geva, píše o ní Francisco Torreblanca ve svém *Cordubensis Jurisconsulti*, kde cituje starší legendu, kterou prý sepsal Giovanni Menghi. Léta páně patnáctistého třicátého prvého ve městě Breisachu byla čarodějnice oplývající silami mnohými a s d'ábly obcovala hojně. Byla postavy krásné a mladistvého vzhledu, jež bezpochyby získala kouzly záludnými, působila lidem mnohé škody a vzbuzovala strach. Mezi kouzla, jimiž vládla, patřila moc zvláštního talismanu, jež jí přinášela štěstí ve všem, pročež nemohla býti dříve dopadena, dále dokázala mocí temnou přimět zvířata divá, by jí sloužila, a dokonce byla schopna lidí malověrné podoby lidské zbaviti a do podoby zvířat uvrhnouti. V své skrýši vařila dryáky všeliké s pomocí kejklířů a herců bezbožných a hříšníci vyhledávali ji a za úplatu odnášeli si lektvary, jimiž bylo možno druhé uhranouti či přivoditi sobě rozkoše nepřírozené. Jejím hlavní záměrem však bylo... a tady je to poškozené, ale podle toho, co jsem dohledal, jí šlo, jako většině podobných, o nesmrtelnost. Údajně skoro uspěla, než ji upálili.“

„Jo tak, takže byla skoro nesmrtelná?“ ušklíbl se Felix a mimoděk napodobil jeho šilhání, ale Ezechiel si toho nevšiml.

„Existuje několik protichůdných legend, někde se říká, že mohla být zabita jen speciální stříbrnou dýkou, jinde zase, že ji mohl zničit jedině oheň, no a ještě jinde, že ji vlastně neupálili, ale sama přešla do stavu nehmotnosti. Vesměs se ale shodují, že nakonec se ji místnímu odvážnému prelátovi podařilo zapudit.“

„Jasně,“ přerušil jej Felix, „to známe, prostě začala být moc populární a místní církvi se to nelíbilo...“

Ezechiel se napil piva, opatrně, aby si nepobryndal svůj svazek.

„Tohle vnímání čarodějnic,“ zamlaskal, „jako nepochopených svobodomyšlných žen už je trochu kliše. Jako že čarodějnice chtějí jen žít v souladu s přírodou, pomáhat lidem a léčit nemoci a sbírat si své bylinky a tancovat při měsíčku, a zlá církev je pronásleduje, jak jen může, protože jim nabourávají dogma, přetahují jim ovečky a učí je svobodnému myšlení, a taky tak udržují lidi ve strachu...“

„Dívám se taková představa líbí,“ poznamenal Walter, protože už dlouho nic neřekl.

„Kecy,“ odvětil Ezechiel. „Upalování čarodějnic byla především společenská objednávka. Lidi to milovali. Co měli taky dělat, když neměli televizi. Většinou si je odsoudili a upálili sousedé pěkně sami, proces vedla nějaká figurka dosazená místní vrchností, která si říkala vyšetřující soudce, obvykle nějaký písař nebo nedostudovaný právník, jako byl Boblig z Edelstadtu. Skutečná inkvizice se jim do toho nepletla, ta byla ráda, že se může věnovat opravdovým problémům, které by pořádný inkvizitor měl řešit – likvidaci kacírů.“

„Čarodějnice a kacíři byla jedna parta,“ namítl Felix. „Přečti si Kladivo na čarodějnice...“

„No jo, Kladivo. To byl takový dobový spisek, co se chtěl zalíbit, v podstatě braková literatura. Sice je tam daleko méně návodů k mučení, než si dneska lidi myslí, spíš rady, jak poznat skutečnou čarodějnici od těch obvyklých případů, kdy se dvě sousedky pohádaly a jedna druhou nařkla – ale všechna ta démonologie a vědecké hodnocení obecných pověr, to bylo tehdy strašně populární. Navíc se trefili zrovna do doby začátků knihtisku, tak mohli snadno zaplácnout díru na trhu. Papež sice vzápětí tu knížku zakázal jako rouhačskou, ale právě proto byla tak oblíbená u protestantů.“

„Poslyš, Echo, ty tady děláš hrobníka, že?“ otázal se Felix.

„Mám oficiálně funkci paliče, a taky jsem trochu fušoval do vývoje řídicího softwaru pece, ale to jenom tak bokem. Je tady klídek a můžu si trochu přivydělat, než dopíšu disertačku. Kde jsem to skončil?“

„U Kladiva,“ napověděl Walter.

„Jasně, jenže to byl spíš populistický pamflet. Oficiálně se církev celý středověk tvářila, že žádná magie není a čarodějnice hřeší jen tím, že věří bludům. Vem si už články synody Ankyrské, základ církevního práva. Mezi všemi těmi užitečnými právníckými poučkami, jako jak trestat zoofilii nebo co dělat, když se muž spustí s malomocnou, tam bylo ustanovení, že moc čarodějů je pověra. A to byl rok 314, zhruba tak doba, kdy si císař uvědomil, že by se lvi dali krmit něčím jiným, než jsou křesťané...“

„Tak jsme se poučili,“ opáčil Felix netrpělivě, „tak co kdybysme se teď vrátili k tomu, proč tu jsme?“

Echo zašilhal jedním okem na něj a druhým na Waltera.

„Snažím se vám jen vysvětlit, čím byla ta vaše Asfiel tak zvláštní. Žádné: Pojdme upálit tu hříšnici, protože je jiná a celou vesnici štve. Oni se jí opravdu báli. Báli se jí tak, že spálili všechny její věci, nic po ní nemělo zůstat. A stejně se to nepovedlo – zůstala po ní legenda. Nezlobte, děti, nebo na vás přijde zlá Asfiel, to se říkalo už pár let po její smrti.“

„No konečně to začíná být zajímavější,“ pobídl jej Felix. „Takže tam strašila?“

„Podle legendy měla moc se čas od času znovu zrodit, to byl důsledek toho nedokončeného kouzla nesmrtnosti. Ne zrodit jako dítě, ale spíš posednout nějakou ženu, vlézt jí do hlavy. V

průběhu staletí se objevovala znovu a znovu – ženská, do té doby celkem normální, najednou začne slyšet hlasy a už se to s ní veze. A začne, a tohle je zajímavé, pátrat po svých předchůdkyních, protože Asfiel se jim snaží prozradit svoje kouzla. Ty ženské mají nutkání sepsat kouzla na svitky, prostě jim to tak dlouho buší v hlavě, až si sednou a zapíší to. Čím víc jejich kouzel se obnoví ze zapomnění, tím větší má prý Asfiel moc. Je vlastně uvězněná ve své magii – a v poslední době se říká, že magie je obecně nějaká neklidná, leccos se uvolňuje...”

„Kolik takových reinkarnací už bylo?“ zeptal se Walter.

„O všech se určitě neví, ale našel jsem tu poslední. Před třiceti lety byla jistá Helena Zoralová, prohlašovala o sobě, že je Asfiel Geva, taky běhala nahá po ulici, řezala se do rukou a tak podobně. Diagnostikovali jí schizofrenii a zavřeli do blázince, jak to tak tenkrát chodilo.“

„Ještě žije?“ otázal se Felix.

„Pochybuji. Ten Ústav v devadesátých letech zavřeli, teď je tam nějaký dům na půli cesty, někde jsem měl adresu...”